COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 23.5.2022
COM(2022) 613 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă al Croației pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Croației pentru 2022

{SWD(2022) 613 final} - {SWD(2022) 640 final}

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă al Croației pentru 2022 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Croației pentru 2022

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice[1], în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice[2], în special articolul 6 alineatul (1),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

(1) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului[3], care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență, a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. Mecanismul de redresare și reziliență oferă sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune. Mecanismul contribuie la redresarea economică și la implementarea unor reforme și investiții sustenabile, care stimulează creșterea, în special pentru a promova tranziția verde și tranziția digitală, consolidând totodată reziliența și creșterea potențială a economiilor statelor membre. De asemenea, mecanismul contribuie la consolidarea sustenabilității finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung. Contribuția financiară maximă pentru fiecare stat membru în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență [a fost] actualizată la [XX] iunie 2022, în concordanță cu articolul 11 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2021/2411.

---

1 JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

2 JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

3 Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17).

(2) La data de 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii durabile, care marchează începutul semestrului european din 2022 pentru coordonarea politicilor economice. Comisia a ținut seama în mod corespunzător de angajamentul comun reafirmat în cadrul Summitului social de la Porto din mai 2021 de a continua punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Consiliul European a aprobat prioritățile Analizei anuale a creșterii durabile pentru 2022 la 25 martie 2022. Totodată, la 24 noiembrie 2021, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care a identificat Croația printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat[4]. La aceeași dată, Comisia a adoptat, de asemenea, Propunerea de raport comun pentru 2022 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a Orientărilor privind ocuparea forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale și care a fost adoptată de Consiliu la 14 martie 2022.

(3) Invadarea Ucrainei de către Rusia, în urma pandemiei mondiale, a modificat în mod semnificativ contextul geopolitic și economic. Impactul invaziei asupra economiilor statelor membre a fost resimțit, de exemplu, prin creșterea prețurilor la energie și alimente, precum și prin perspective de creștere mai slabe. Prețurile mai mari la energie afectează în special gospodăriile cele mai vulnerabile care se confruntă cu sărăcia energetică. De asemenea, UE se confruntă cu un aflux fără precedent de persoane care fug din Ucraina. În acest context, la 4 martie 2022, Directiva privind protecția temporară a fost activată[5] pentru prima dată, acordând persoanelor strămutate din Ucraina dreptul de ședere legală în UE, precum și accesul la educație și formare, la piața muncii, la asistență medicală, la locuințe și la asistență socială.

(4) Având în vedere evoluția rapidă a situației economice și geopolitice, semestrul european reia în 2022 coordonarea generală a politicilor economice și de ocupare a forței de muncă, evoluând, în același timp, pentru a ține seama de cerințele de punere în aplicare ale Mecanismului de redresare și reziliență, astfel cum se subliniază în Analiza anuală a creșterii durabile pentru 2022. Pentru îndeplinirea priorităților în materie de politică prevăzute în cadrul semestrului european, este esențial ca planurile de redresare și reziliență adoptate să fie implementate, întrucât acestea abordează toate recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ciclurile semestrului din 2019 și 2020 sau un subset semnificativ al acestor recomandări. Recomandările specifice fiecărei țări pentru 2019 și 2020 rămân la fel de relevante și pentru planurile de redresare și reziliență revizuite, actualizate sau modificate în conformitate cu articolele 14, 18 și 21 din Regulamentul (UE) 2021/241, pe lângă eventualele recomandări specifice fiecărei țări emise până la data transmiterii planului modificat.

(5) Clauza derogatorie generală este activă din martie 2020[6]. În comunicarea sa din 3 martie 2021[7], Comisia a exprimat, de asemenea, opinia conform căreia decizia privind dezactivarea sau aplicarea în continuare a clauzei derogatorii generale ar trebui

---

4 Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice, JO L 306, 23.11.2011, p. 25.

5 Decizia de punere în aplicare (UE) 2022/382 a Consiliului din 4 martie 2022 de constatare a existenței unui aflux masiv de persoane strămutate din Ucraina în înțelesul articolului 5 din Directiva 2001/55/CE și având drept efect introducerea unei protecții temporare, JO L 71, 4.3.2022, p. 1.

6 Comunicare a Comisiei către Consiliu privind activarea clauzei derogatorii generale din cadrul Pactului de stabilitate și de creștere, Bruxelles, 20.3.2020, COM(2020) 123 final.

7 Comunicare a Comisiei către Consiliu – Un an de la izbucnirea pandemiei de COVID-19: răspunsul în materie de politică bugetară, Bruxelles, 3.3.2021, COM(2021) 105 final.

luată ca o evaluare generală a stării economiei, un criteriu cantitativ cheie fiind nivelul activității economice din UE sau din zona euro, comparativ cu nivelurile anterioare crizei (finele anului 2019). Incertitudinea sporită și riscurile puternice de evoluție negativă a perspectivelor economice în contextul războiului din Europa, creșterile abrupte fără precedent ale prețurilor la energie și perturbările continue ale lanțului de aprovizionare justifică extinderea până în 2023 a clauzei derogatorii generale din Pactul de stabilitate și de creștere.

(6) Urmând abordarea din avizul Consiliului din 18 iunie 2021 privind Programul de convergență pentru 2021, orientarea bugetară este în prezent cel mai bine măsurată ca variație a cheltuielilor primare (fără măsurile discreționare privind veniturile), excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19, dar incluzând cheltuielile finanțate prin sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale UE, în raport cu creșterea potențială pe termen mediu[8]. Pentru a evalua dacă politica bugetară națională este prudentă și are o compoziție favorabilă unei redresări sustenabile, în concordanță cu tranziția verde și tranziția digitală, se acordă atenție, pe lângă orientarea bugetară generală, și evoluției cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național[9] (fără măsurile discreționare privind veniturile și excluzând măsurile de urgență temporare legate de criza provocată de pandemia de COVID-19) și investițiilor.

(7) La 2 martie 2022, Comisia a adoptat o comunicare ce oferă orientări generale pentru politica bugetară în 2023, cu scopul de a sprijini pregătirea programelor de stabilitate și de convergență ale statelor membre și de a consolida astfel coordonarea politicilor[10]. Pe baza perspectivelor macroeconomice din previziunile de iarnă pentru anul 2022, Comisia a constatat că tranziția de la o orientare bugetară agregată favorabilă în perioada 2020-2022 la o orientare bugetară agregată în linii mari neutră pare adecvată în 2023, rămânând în același timp pregătită să reacționeze la evoluțiile situației economice. Comisia a anunțat că recomandările bugetare pentru anul 2023 ar trebui să facă în continuare diferența între statele membre și să țină seama de posibilele efecte de propagare transnaționale. Comisia a invitat statele membre să reflecte orientările în programele lor de stabilitate și de convergență. Comisia s-a angajat să monitorizeze îndeaproape evoluțiile economice și să își ajusteze orientările de politică în funcție de necesități și cel târziu în pachetul său de primăvară al semestrului de la sfârșitul lunii mai 2022.

(8) În ceea ce privește orientările bugetare prezentate la 2 martie 2022, recomandările bugetare pentru 2023 iau în considerare înrăutățirea perspectivelor economice, incertitudinea sporită și alte riscuri de evoluție negativă, precum și creșterea inflației în comparație cu previziunile de iarnă. Având în vedere aceste aspecte, răspunsul bugetar trebuie să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și tranziția digitală și pentru securitatea energetică și să susțină puterea de cumpărare a gospodăriilor celor mai vulnerabile, astfel încât să atenueze impactul creșterii abrupte a prețurilor la energie și să contribuie la limitarea presiunilor inflaționiste generate de efectele

---

8 În prezenta recomandare, estimările privind orientarea bugetară și componentele acesteia sunt estimări ale Comisiei fundamentate pe ipotezele care stau la baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022. Estimările Comisiei privind creșterea potențială pe termen mediu nu includ impactul pozitiv al reformelor care fac parte din planul de redresare și reziliență și care pot stimula creșterea potențială.

9 Nu sunt finanțate prin granturi din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale UE.

10 Comunicare a Comisiei către Consiliu: Orientări de politică bugetară pentru 2023, Bruxelles, 2.3.2022, COM(2022) 85 final.

secundare prin măsuri specifice și temporare; politica bugetară trebuie să rămână flexibilă pentru a se adapta la circumstanțele care evoluează rapid și să fie diferențiată de la o țară la alta, în funcție de situația lor bugetară și economică, inclusiv în ceea ce privește expunerea la criză și afluxul de persoane strămutate din Ucraina.

(9) La 14 mai 2021, Croația a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) 2021/241, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V la regulamentul menționat. La 20 iulie 2021, Consiliul a adoptat Decizia de aprobare a planului de redresare și reziliență al Croației[11]. Eliberarea tranșelor este condiționată de o decizie a Comisiei, adoptată în conformitate cu articolul 24 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/241, conform căreia Croația a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Atingerea în mod satisfăcător a acestor jaloane și ținte presupune că nu s-a anulat atingerea jaloanelor și a țintelor anterioare.

(10) Croația și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2022 la 28 aprilie 2022, iar Programul de convergență pentru 2022, la 29 aprilie 2022, în concordanță cu articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1466/97. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp. În conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241, Programul național de reformă pentru 2022 reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Croația cu privire la progresele înregistrate în implementarea planului său de redresare și reziliență.

(11) Comisia a publicat raportul de țară din 2022 pentru Croația[12] la 23 mai 2022. În acest raport au fost evaluate progresele pe care Croația le-a realizat în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări adoptate de Consiliu în 2019, 2020 și 2021 și s-a făcut bilanțul implementării de către Croația a planului de redresare și reziliență, pe baza tabloului de bord privind redresarea și reziliența. Pe baza acestei analize, în raportul de țară au fost identificate deficiențe în ceea ce privește provocările care nu sunt abordate sau sunt abordate doar parțial în planul de redresare și reziliență, precum și provocări noi și emergente, inclusiv cele legate de invadarea Ucrainei de către Rusia. De asemenea, raportul de țară a evaluat progresele realizate de Croația în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale UE în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale ONU.

(12) În temeiul articolului 5 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011, Comisia a efectuat un bilanț aprofundat pentru Croația și a publicat rezultatele acestuia la 23 mai 2022[13]. Comisia a concluzionat că Croația nu se mai confruntă cu dezechilibre macroeconomice. În special, s-au înregistrat progrese importante în ceea ce privește reducerea gradului de îndatorare a sectorului privat și a datoriilor externe nete, deși

[11] Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 6 iulie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Croației (ST 10149 2021).

[12] SWD(2022) 613 final.

[13] SWD(2022) 633 final.

datoria publică rămâne la un nivel ridicat, însă a reluat traiectoria descendentă care a adus îmbunătățiri semnificative înainte de pandemie.

(13) La 20 iulie 2020, Consiliul a recomandat Croației ca în 2020 și 2021 să ia toate măsurile necesare, în conformitate cu clauza derogatorie generală, pentru a combate în mod eficace pandemia, a susține economia și a sprijini redresarea viitoare. De asemenea, Consiliul a recomandat Croației să aplice, atunci când condițiile economice vor permite acest lucru, politici bugetare prin care se urmărește să se ajungă la poziții bugetare prudente pe termen mediu și să se asigure sustenabilitatea datoriei, consolidând în același timp investițiile. În 2021, pe baza datelor validate de Eurostat, deficitul public al Croației a scăzut de la 7,3 % din PIB în 2020 la 2,9 % în 2021. Răspunsul în materie de politică bugetară al Croației a sprijinit redresarea economică în 2021, iar măsurile temporare de sprijin de urgență au scăzut de la 3,3 % din PIB în 2020 la 2,1 % în 2021. Măsurile luate de Croația în 2021 au fost conforme cu recomandarea Consiliului din 20 iulie 2020. Măsurile bugetare discreționare adoptate de guvern în 2020 și 2021 au fost în cea mai mare parte temporare sau însoțite de măsuri compensatorii. În același timp, unele dintre măsurile discreționare adoptate de guvern în 2021 nu au fost temporare sau însoțite de măsuri compensatorii, constând în principal în reducerea impozitului pe venitul persoanelor fizice și a impozitului pe profit, în valoare totală de 0,5 % din PIB. Pe baza datelor validate de Eurostat, datoria publică s-a situat la 79,8 % din PIB în 2021.

(14) Scenariul macroeconomic care stă la baza proiecțiilor bugetare din Programul de convergență pentru 2022 este precaut în 2022 și favorabil ulterior. Potrivit guvernului, PIB-ul real ar urma să crească cu 3,0 % în 2022 și cu 4,4 % în 2023. Prin comparație, previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o creștere mai mare a PIB-ului real, de 3,4 % în 2022, și o creștere mai mică, de 3,0 % în 2023, diferența reflectând în principal o scădere a așteptărilor autorităților croate în 2022 în ceea ce privește creșterea consumului real al gospodăriilor. În Programul său de convergență pentru 2022, guvernul preconizează că deficitul total va scădea ușor la 2,8 % din PIB în 2022 și la 1,6 % în 2023. Scăderea ușoară din 2022 reflectă în principal creșterea activității economice și încetarea majorității măsurilor de urgență. Conform programului, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea la 76,2 % în 2022, urmând să ajungă la 71,7 % în 2023. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează, pe baza măsurilor de politică cunoscute la data-limită a acestor previziuni, un deficit public pentru 2022 și 2023 de 2,3 % din PIB și, respectiv, de 1,8 %. Acesta este mai mic decât deficitul preconizat pentru 2022 și mai mare decât deficitul preconizat pentru 2023 în Programul de convergență, în principal din cauza unui nivel mai scăzut al cheltuielilor preconizate de Comisie în 2022 pentru formarea brută de capital fix și pentru alte cheltuieli. În plus, din previziunile Comisiei reiese o schimbare la un nivel oarecum mai scăzut atât în ceea ce privește veniturile, cât și cheltuielile, atribuită unei diferențe în ceea ce privește perspectivele inflației. Previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 estimează o pondere mai redusă a datoriei publice în PIB, de 75,3 % în 2022 și la un nivel mai ridicat, de 73,1 % în 2023.

Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022, creșterea potențială a producției pe termen mediu (media pe 10 ani) este estimată la 2,2 %. Această estimare nu include însă impactul reformelor care fac parte din Planul de redresare și reziliență și pot stimula creșterea potențială a Croației.

(15) În 2022, guvernul a eliminat treptat majoritatea măsurilor luate ca răspuns la criza provocată de pandemia de COVID-19, astfel încât se preconizează că măsurile

temporare de sprijin de urgență vor scădea de la 2,1 % din PIB în 2021 la 0,4 % în 2022. Deficitul public din 2022 este afectat de măsurile adoptate pentru a contracara impactul economic și social al creșterii prețurilor la energie, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,4 % din PIB în 2022 și la 0,2 % din PIB în 2023[14]. Aceste măsuri constau în principal în transferuri sociale către gospodăriile mai sărace, sprijin pentru întreprinderi și reduceri ale impozitelor indirecte pe consumul de energie și sunt în cea mai mare parte temporare. Totuși, în cazul în care prețurile la energie rămân ridicate și în 2023, unele dintre ele ar putea fi menținute. Unele dintre aceste măsuri nu sunt bine direcționate, în special reducerile generale ale impozitelor indirecte pe energie. Deficitul public este, de asemenea, afectat de costurile de acordare a protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, care, în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022, sunt estimate la 0,1 % din PIB în 2022 și la 0,1 % în 2023[15].

(16) La 18 iunie 2021, Consiliul a recomandat ca, în 2022, Croația[16] să mențină o orientare bugetară favorabilă, inclusiv impulsul oferit de Mecanismul de redresare și reziliență, și să păstreze investițiile finanțate la nivel național. De asemenea, Consiliul a recomandat Croației să țină sub control creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național. Consiliul a recomandat totodată Croației să aplice, atunci când condițiile economice o vor permite, o politică bugetară vizând realizarea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu și asigurarea sustenabilității finanțelor publice pe termen mediu și, în același timp, să sporească investițiile pentru a stimula potențialul de creștere.

(17) În 2022, pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2022 și incluzând informațiile incluse în Programul de convergență al Croației pentru 2022, se preconizează că orientarea bugetară va fi favorabilă, situându-se la – 1,8 % din PIB, conform recomandării Consiliului[17]. Croația intenționează să ofere sprijin continuu pentru redresare prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare, conform recomandării Consiliului. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă a cheltuielilor finanțate prin granturi în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și prin alte fonduri ale UE la activitatea economică va crește cu 0,5 puncte procentuale din PIB comparativ cu 2021. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție expansionistă la orientarea bugetară de 0,4 puncte procentuale în 2022[18]. Prin urmare, Croația intenționează să mențină

---

14 Cifrele reprezintă nivelul costurilor bugetare anuale ale măsurilor luate începând cu toamna anului 2021, inclusiv veniturile și cheltuielile curente, precum și – dacă este cazul – măsurile privind cheltuielile de capital.

15 Se presupune că numărul total de persoane strămutate din Ucraina în UE va ajunge treptat la 6 milioane până la sfârșitul anului 2022, iar distribuția geografică a acestora este estimată în funcție de dimensiunea diasporei existente, de populația relativă a statului membru gazdă și de distribuția efectivă a persoanelor strămutate din Ucraina în întreaga UE începând din martie 2022. În ceea ce privește costurile bugetare pe persoană, estimările se bazează pe modelul de microsimulare Euromod al Centrului Comun de Cercetare al Comisiei, luând în considerare atât transferurile de numerar la care persoanele respective ar fi eligibile, cât și prestațiile în natură, cum ar fi educația și asistența medicală.

16 Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Croației pentru 2021, JO C 304, 29.7.2021, p. 48.

17 Un semn negativ (pozitiv) al indicatorului corespunde unui excedent (deficit) al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă (restrictivă).

18 Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție ușor restrictivă de 0,1 puncte procentuale din PIB.

investițiile finanțate la nivel național, conform recomandării Consiliului. În același timp, se preconizează că în 2022 creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție expansionistă de 1,0 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Această contribuție expansionistă semnificativă include impactul suplimentar al măsurilor de abordare a impactului economic și social al creșterii prețurilor la energie (0,4 % din PIB), precum și costurile pentru oferirea de protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina (0,1 % din PIB), iar cheltuielile mai mari aferente consumului intermediar, care reflectă parțial creșterea inflației, vor contribui, de asemenea, la creșterea cheltuielilor curente nete. Prin urmare, pe baza estimărilor actuale ale Comisiei, Croația nu menține într-o măsură suficientă sub control creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național în 2022.

(18) În 2023, orientarea bugetară este estimată în previziunile Comisiei din primăvara anului 2022 la – 0,7 % din PIB, în ipoteza menținerii politicilor actuale[19]. Se preconizează că în 2023 Croația va continua să utilizeze granturile din Mecanismul de redresare și reziliență pentru a finanța investiții suplimentare în sprijinul redresării. Conform proiecțiilor, contribuția pozitivă a cheltuielilor finanțate prin granturi în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și prin alte fonduri ale UE la activitatea economică va crește cu 0,5 puncte procentuale comparativ cu 2022. Se preconizează că investițiile finanțate la nivel național vor avea o contribuție ușor expansionistă la orientarea bugetară, situându-se la 0,1 puncte procentuale în 2023[20]. În același timp, se preconizează că în 2023 creșterea cheltuielilor primare curente finanțate la nivel național (fără noile măsuri privind veniturile) va avea o contribuție în general neutră de – 0,2 puncte procentuale la orientarea bugetară generală. Aceasta include impactul eliminării treptate a unor măsuri care vizează creșterea prețurilor la energie (0,2 % din PIB). Prin urmare, contribuția în general neutră a cheltuielilor curente finanțate la nivel național se bazează parțial pe eliminarea treptată a măsurilor menite să abordeze impactul creșterii prețurilor la energie, conform planificării actuale.

(19) În Programul de convergență pentru 2022, se estimează că deficitul public va scădea treptat la 1,6 % din PIB în 2024 și la 1,2 % până în 2025. Prin urmare, deficitul public este planificat să rămână sub 3 % din PIB până în 2025. Conform programului, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea până în 2025, mai exact la 68,9 % în 2024, urmând să ajungă la 66,9 % în 2025. Pe baza analizei Comisiei, riscurile legate de sustenabilitatea datoriei par a fi medii pe termen mediu.

(20) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) și cu criteriul 2.2 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Acestea contribuie la abordarea tuturor provocărilor economice și sociale sau a unei părți semnificative a acestora, care sunt prezentate în recomandările specifice adresate Croației de către Consiliu în cadrul semestrului european în 2019 și 2020, pe lângă orice alte recomandări specifice acestei țări emise până la data adoptării planului.

---

19 Un semn negativ al indicatorului corespunde unui excedent al creșterii cheltuielilor primare comparativ cu creșterea economică pe termen mediu, ceea ce indică o politică bugetară expansionistă.

20 Se preconizează că alte cheltuieli de capital finanțate la nivel național vor avea o contribuție ușor restrictivă de 0,1 puncte procentuale din PIB.

(21) În special, planul abordează recomandările specifice acestei țări prin reforme menite să consolideze cadrul bugetar, prin măsuri de politică activă în domeniul pieței forței de muncă și printr-o reformă a educației în scopul de a îmbunătăți accesul la educație, precum și calitatea și relevanța educației pentru piața forței de muncă. Provocările cu care se confruntă sistemul sanitar din Croația sunt abordate prin măsuri care vizează îmbunătățirea eficienței, a calității, a accesibilității și a sustenabilității financiare, acestea fiind aspecte afectate în mod deosebit de pandemia de COVID-19. În plus, planul abordează recomandările specifice acestei țări în domeniile respective, prin promovarea decarbonizării sectorului energetic, prin creșterea eficienței energetice globale și prin concentrarea investițiilor asupra transportului durabil și a infrastructurii și serviciilor digitale. În plus, planul conține măsuri de anvergură care vizează îmbunătățirea eficienței administrației publice și a sistemului judiciar, prevenirea, detectarea și corectarea corupției, îmbunătățirea mediului de afaceri și sprijinirea investițiilor în cercetare și inovare și a relevanței politicilor în acest domeniu.

(22) Se preconizează că implementarea planului de redresare și reziliență al Croației va contribui la realizarea de progrese suplimentare în ceea ce privește tranziția verde și cea digitală. Măsurile de sprijinire a obiectivelor climatice în Croația reprezintă 40,3 % din alocarea totală a planului, în timp ce măsurile de sprijinire a obiectivelor digitale reprezintă 20,4 % din alocarea totală a planului. Implementarea integrală a planului de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele relevante, va ajuta Croația să se redreseze rapid în urma consecințelor crizei provocate de pandemia de COVID-19, consolidându-și în același timp reziliența. Implicarea sistematică a partenerilor sociali și a altor părți interesate relevante rămâne importantă pentru implementarea cu succes a planului de redresare și reziliență, precum și a altor politici economice și de ocupare a forței de muncă ce nu se limitează la planul respectiv, în scopul de a asigura asumarea pe scară largă a agendei politice globale.

(23) Croația nu a prezentat încă acordul de parteneriat și celelalte documente de programare ale politicii de coeziune[21]. În concordanță cu Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021, Croația trebuie să țină seama de recomandările de țară relevante specifice acestei țări la programarea fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027. Aceasta este o condiție prealabilă pentru îmbunătățirea eficacității și maximizarea valorii adăugate a sprijinului financiar care urmează să fie primit din fondurile politicii de coeziune, promovându-se, în același timp, coordonarea, complementaritatea și coerența dintre aceste fonduri și alte instrumente și fonduri ale Uniunii. Implementarea cu succes a Mecanismului de redresare și reziliență și a programelor politicii de coeziune depinde, de asemenea, de eliminarea blocajelor din calea investițiilor ce vizează sprijinirea tranziției verzi și digitale, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.

(24) Ca răspuns la mandatul acordat de șefii de stat sau de guvern din UE, astfel cum este prevăzut în Declarația de la Versailles, planul REPowerEU vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii Europene de importurile de combustibili fosili din Rusia cât mai curând posibil. În acest scop, în dialog cu statele membre sunt identificate cele mai

[21] Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, JO L 231, 30.6.2021, p. 159.

adecvate proiecte, investiții și reforme la nivel național, regional și la nivelul UE. Aceste măsuri au scopul de a reduce dependența generală de combustibilii fosili și de a renunța la importurile de combustibili fosili din Rusia.

(25) Croația s-a angajat să elimine treptat, până în 2033, cărbunele destinat producției de energie electrică. În 2020, Croația a atins ponderea de 28 % a energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, depășind obiectivul de 20 % pe care și l-a stabilit. Croația trebuie să accelereze eforturile de decarbonizare, inclusiv în industrie, să reducă dependența de importurile de energie din Rusia și să ia măsuri pentru a încuraja integrarea pe piața unică. În 2021, importurile de gaze din Rusia au reprezentat 22 % din totalul aprovizionării cu gaze naturale, iar 57 % au fost importate prin intermediul noului terminal de gaz natural lichefiat (GNL) (care funcționează de la începutul anului 2021). Gazele și petrolul reprezintă 30,3 % și, respectiv, 33,7 % din mixul energetic croat. Se recomandă ca orice noi investiții în infrastructură și în rețele legate de gaze să fie adaptate exigențelor viitorului, acolo unde este posibil, pentru a facilita sustenabilitatea pe termen lung a acestora prin reorientarea viitoare către combustibili durabili.

În ceea ce privește dezvoltarea energiei din surse regenerabile, sigure și accesibile ca preț, există în continuare un potențial considerabil în materie de energie eoliană și solară, care reprezintă aproximativ 2,1 % din mixul energetic (cu ponderi de 13 % și, respectiv, 1 % din capacitatea totală instalată de producere a energiei electrice), precum și în materie de surse de energie geotermală. Printre aspectele-cheie pentru îmbunătățirea eficienței sistemului energetic, a securității aprovizionării și a integrării pieței se numără următoarele: raționalizarea procedurilor de autorizare pentru sursele regenerabile de energie, sprijinirea dezvoltării comunităților de energie și concentrarea la începutul perioadei a investițiilor în sursele regenerabile de energie, inclusiv a celor realizate de către gospodării și a investițiilor în sistemele la scară mică.

Pentru a sprijini tranziția verde vor fi necesare actualizări suplimentare ale rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice, iar pentru gestionarea unui sistem energetic cu o pondere ridicată de surse regenerabile de energie vor fi esențiale investițiile în stocarea energiei electrice. De asemenea, sunt necesare îmbunătățiri în sectorul încălzirii și răcirii, în special prin tranziția de la sistemele de termoficare centralizate și individuale bazate pe combustibili fosili la surse regenerabile de energie, direct sau prin producerea de energie electrică.

(26) În ceea ce privește eficiența energetică, sunt necesare măsuri pentru accelerarea renovării parcului imobiliar, pentru asigurarea de locuințe eficiente din punct de vedere energetic, în special locuințe sociale, precum și pentru înlocuirea instalațiilor de încălzire pe bază de gaze sau produse petroliere cu pompe de căldură și alte soluții mai eficiente și mai ecologice. În plus, sunt necesare mai multe acțiuni pentru a reduce dependența de petrol a sectorului transporturilor din Croația, în special prin intensificarea utilizării transportului public și ecologizarea în continuare a acestuia, prin utilizarea sistemelor de transport inteligente, prin instalarea unor stații de încărcare cu energie electrică și cu hidrogen și utilizarea acestui tip de transport pe scară mai largă, prin investiții în infrastructura de mobilitate și prin creșterea gradului de utilizare a vehiculelor cu emisii zero și cu emisii scăzute. Pentru a fi în concordanță cu obiectivele pachetului „Pregătiți pentru 55”, va fi necesar un nivel de ambiție sporit în ceea ce privește reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și recurgerea în mai mare măsură la sursele regenerabile de energie și la eficiența energetică.

(27) Deși accelerarea tranziției către neutralitatea climatică și renunțarea la combustibilii fosili va crea costuri de restructurare semnificative în mai multe sectoare, Croația poate utiliza Mecanismul pentru o tranziție justă în contextul politicii de coeziune pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției în regiunile cele mai afectate. În plus, Croația poate utiliza Fondul social european Plus pentru a îmbunătăți oportunitățile de ocupare a forței de muncă și pentru a consolida coeziunea socială.

(28) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2022 prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său[22] se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos.

(29) La 10 iulie 2020, kuna croată a fost inclusă în mecanismul european al cursului de schimb II (MCS II) ca etapă pregătitoare în vederea adoptării monedei euro. Pentru a menține stabilitatea economică și financiară și pentru a atinge un grad ridicat de convergență economică durabilă, autoritățile croate s-au angajat să pună în aplicare măsuri de politică specifice privind combaterea spălării banilor, mediul de afaceri, guvernanța sectorului public și sistemul judiciar. Progresele înregistrate de Croația în ceea ce privește îndeplinirea cerințelor necesare pentru adoptarea monedei euro vor fi evaluate în rapoartele de convergență din 2022 ale Comisiei Europene și ale Băncii Centrale Europene,

RECOMANDĂ ca, în 2022 și în 2023, Croația să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. În 2023, să asigure o concordanță între creșterea cheltuielilor curente finanțate la nivel național și o orientare politică globală neutră, ținând seama de sprijinul continuu temporar și specific acordat gospodăriilor și întreprinderilor celor mai vulnerabile la creșterile abrupte ale prețurilor la energie, precum și persoanelor care fug din Ucraina. Să fie pregătită să ajusteze cheltuielile curente la evoluția situației. Să extindă investițiile publice pentru tranziția verde și digitală și pentru securitatea energetică, inclusiv prin utilizarea Mecanismului de redresare și reziliență, a planului REPowerEU și a altor fonduri ale UE. Pentru perioada ulterioară anului 2023, să aplice o politică bugetară care să vizeze obținerea unor poziții bugetare prudente pe termen mediu.

2. Să continue implementarea planului său de redresare și reziliență, în concordanță cu jaloanele și țintele prevăzute în Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 20 iulie 2021. Să prezinte documentele de programare ale politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027, astfel încât să finalizeze aceste negocieri cu Comisia și să înceapă punerea în aplicare a acestor documente.

[22] Emis în temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului.

3. Să diversifice importurile de combustibili fosili și să reducă dependența generală de aceștia. Să accelereze utilizarea surselor regenerabile de energie, punând accentul în special pe sursele eoliene, solare și geotermale, inclusiv prin producerea de energie din surse regenerabile la scară mică și dezvoltarea de comunități de energie, în principal prin simplificarea procedurilor privind autorizarea administrativă și permisele. Să modernizeze în continuare rețelele de transport și distribuție a energiei electrice și să investească în stocarea energiei electrice. Să intensifice acțiunile de reducere a cererii de energie prin îmbunătățirea eficienței energetice, în special în clădirile rezidențiale, și acțiunile de reducere a dependenței de combustibilii fosili în sectoarele termoficării și transporturilor.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu,
Președintele